

Notat

Saksbehandler:
May Lene Vestbøstad

Vår ref.:
Sak: 2024000183
J.nr: 24/5122

Arkiv:
FA-U63, TI-&18

Dato:
30.04.2024

Kommunale retningslinjer for salg- og skjenkebevillinger av alkoholholdig drikke 2024 - 2028

Vedtatt av Kommunestyret i Sokndal 22/4-24 sak 20/24

Hjemmel: *Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv.* av 2. juni 1989 nr 27 (alkoholloven - alkhl), og forskrifter og påbud som er gitt i medhold av loven.

Lovens formål er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Kommunene bestemmer om det i det hele tatt skal skje omsetning eller servering av alkohol i kommunen.

Med utgangspunkt i lovens formål og kommunens egne rusmiddelpolitiske mål og strategier, vil Sokndal kommune forsøke å redusere alkoholbruken ved å regulere tilgjengeligheten, i første omgang ved å regulere åpningstidene for salgs-/skjenkestedene.

1. Felles regler for faste salgs- og skjenkebevillinger

- I alkoholloven § 1-6 finner en at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke må løpe ut etter fire år. Det innføres en unntaksregel som gir kommunen mulighet til, etter et kommunevalg, å beslutte at alle eller enkelte bevillinger videreføres i inntil fire nye år uten krav om søknad for ny bevilning. En forutsetning for å fatte slik unntak, er at kommunen har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken etter kommunevalget.
- Før kommunestyret avgjør søknaden, skal det innhentes uttalelse NAV Sosial og politiet. Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene.
- Kommunen kan ved vurdering bl.a. legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, beliggenhet, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. I tillegg kan det vurderes vandel og andre forhold vedrørende bevillingshaver og eventuelt andre personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, jfr. alkhl. § 1-7.
- De som får bevilning plikter å gi kommunen årlig skriftlig oversikt over omsetning/reviderte regnskapstall snarest mulig etter årskifte.

1.2 Tildeling av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunen kan tildele to hovedtyper bevillinger:

- Salgsbevillinger
- Skjenkebevillinger, permanent eller for enkelt anledning

1.2.1 Salgsbevillinger:

Sokndal kommune har i forrige periode hatt inntil 4 salgsbevillinger for salg av alkoholholdig drikke med max 4,7 vol. prosent alkohol (gruppe 1). Dette gjelder dagligvarebutikker, og ett gardsutsalg. Det er samme antall er gjeldene pr. dato. Det settes ikke tak på antall salgsbevillinger i planperioden.

1.2.2 Skjenkebevillinger:

Sokndal kommune har pr. i dag 6 faste skjenkebevillinger. Det settes ikke tak på antall bevillinger i planperioden.

Sokndal kommune har følgende typer skjenkesteder: hotelldrift, restaurant, kafeer, puber og en campingplass.

Skjenkebevilling som kan gis; varig, for en bestemt del av året eller for en enkelt anledning.

Det er bevilling til skjenking av øl og rusbrus (grp 1), vin (grp 2) og brennevin (grp 3)

Skjenkebevillingen gjelder alkoholholdig drikke med høyst 4,7 volumprosent alkohol (grp 1), alkoholholdig drikke med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent (grp 1 og 2) eller all alkoholholdig drikke (grp 1,2 og 3) jfr. Alkhl. § 4-2.

Uteservering

Det kan etter en konkret vurdering gis bevilling til skjenking av alkohol på egnede, klart avgrensede uteareal i tilknytning til et skjenkested.

1.2.3 Skjenkebevilling for en enkelt anledning og ambulerende bevilling

Kommunen kan gi alminnelig skjenkebevilling for en bestemt del av året, eller for en enkelt anledning, jfr. Alkhl. § 1-6.

Det kan videre gis ambulerende bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1,2 og 3 til slutta lag, jfr. Alkhl. § 4-5

Det er 2 ambulerende bevilling. Dette tall økes til 5 for kommende planperiode, for å hindre unødige skeivfordeling mellom samtidige arrangører.

1.2.4 Skjenkeforbud

Det gis ikke noen type skjenkebevilling til 1% MC-klubber, klubber som sympatiserer med disse klubbene, i lokaler som disponeres av slike klubber eller til arrangementer i slike klubbers regi uansett hvilket sted arrangementet skal avholdes.

1.3 Salgs- og skjenketider i kommunen

Skjenketider:

Sokndal kommune fastsetter salgs- og skjenketider ved den generelle tildeling av bevillingene, jfr. Alkhl. § 1-6

Følgende **skjenketider** gjelder:

Øl- og vin (grp 1 og 2) kl. 08.00 til kl. 01.30, forutsatt åpent til kl. 02.00

Brennevin (grp 3) kl. 13.00 til kl. 01.30, forutsatt åpent til kl. 02.00.

Uteservering til kl. 24.00, forutsatt åpent til kl. 00.30.

Ved søknader om enkelt anledning / ambulerende bevilgning kan det dispenseres fra kl. 24.00 for uteservering dog ikke lengre enn lengste tillatte skjenketid i kommunen. I kommunen er lengste tillatte skjenketid til kl. 01.30.

Salgstider:

Følgende **salgstider** gjelder:

Kl. 08.00 til kl. 20.00 mandag til fredag. Til kl. 18.00 på dag før søn- og helligdager unntatt onsdag før Kristi Himmelfartsdag.

Salg av alkohol på valgdager tillates i h.t. nye nasjonale føringer.
Øl/rusbrus inntil 4,7 volumprosent kan selges i butikk.
For øvrig gjelder alkohollovens § 3-7 vedr. tidsinnskrenkinger.
Dersom ikke kommunen i forskrift eller enkeltvedtak bestemmer salgs- og skjenketid, er det lovens normaltider som gjelder, jfr. Alkh. § 3-7 og § 4-4

2. Delegering, saksbehandling, klage m.v.

Bevillingssystemet er et viktig alkoholpolitisk instrument. Derfor skal kommunestyret, som kommunens høyeste politiske organ, fatte vedtak om permanente salgs- og skjenkebevillinger etter alkoholloven.

Det er adgang til å delegere myndigheten til å fatte vedtak etter denne loven.

Før søknad om skjenkebevilling behandles må følgende dokumentasjon foreligge:

- Tegninger over lokalet med angitt antall plasser/bord.
- Brannteknisk godkjenning.
- Godkjent bruksendring.
- Godkjent kjøkken (av Mattilsynet)
- Bestått kunnskapsprøve om serveringsloven.
- Bestått kunnskapsprøve om alkoholloven, gjelder styrer og stedfortreder.
- Godkjent internkontrollsystem av rådmann eller skjenkekontroll innen 3 måneder etter
- åpning.

Kommunestyret behandler selv:

- Alle nye søknader om salgs- og skjenkebevillinger, jfr. Alkh. § 1-7, etter innstilling fra Hovedutvalg for Levekår.

Hovedutvalg for Levekår gis myndighet til å:

- Håndheve reaksjonsbestemmelsene og eventuell inndragning av bevillinger etter reglene i pkt. 7.
- Fatte avgjørelser om tidsbegrenset salg og skjenking.

Kommunedirektøren gis myndighet til å:

- Tildele ambulerende bevilling, jfr. Alkh. § 4-5
- Godkjenne flytting av eksisterende bevilling til nye lokaler.
- Godkjenne skifte av styrer og stedsfortreder
- Godkjenne endring i driftsform
- Tildele bevilling for enkelt anledning i inntil 3 dager sammenhengende.
- Utvide skjenketid og/eller – lokale for en enkelt anledning, men ikke ut over max tid fastsatt av kommunestyret.
- Godkjenne internkontrollsystem

For klage og klagebehandling vises til Reglementer m/delegasjonsbestemmelser for Sokndal kommune, samt alkh. § 1-16.

3. Gebyr for salg og skjenking

For bevilling til salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal kommunen med hjemmel i alkoholloven § 7-1 fastsette et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Departementet har gitt forskrift om gebyrsatser og innbetaling av gebyret, jfr. Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv., kap. 6.

Minstegebyret skal sikre kommunen en viss dekning for utgifter til søknadsbehandling og kontroll.

Sokndal kommune følger gebyrsatsene i alkoholloven § 7-1. Gebyrene er for tiden:

- Minimumsgebyr for salg kr. 1.960.- pr. år.
- Gebyr for skjenking alkoholholdig drikke – minimumsgebyr kr. 6.100.- pr.år
- Gebyr for en enkelt bestemt anledning – kr. 1.200.- ved arrangement hvor

overskuddet går til medvirkende lag og foreninger.

- Gebyr for øvrige arrangement kr. 2.000.-
- Gebyr ved ambulerende bevilling kr. 440.-

Inntektene av gebyrene går til søknadsbehandling, kontrollvirksomhet og til forebyggende tiltak rusvern.

4. Gjennomføring av kunnskapsprøven om alkoholoven

Krav om elektronisk kunnskapsprøve.

Sokndal kommune har avtale med Rogaland brann og redning IKS for gjennomføring av kunnskapsprøver på vegne av kommunen.

5. Krav til internkontroll for salgs- og skjenkesteder

Alle innehavere av permanente salgs- og skjenkebevillinger i kommunen skal føre internkontroll med at virksomheten som blir drevet i forhold til bevillingen og alkoholoven med forskrifter.

Kravet om internkontrollsystem gjelder ikke for ambulerende bevilling til slutta lag. Det gis unntak fra kravet om internkontrollsystem for skjenkebevillinger gitt ved en enkelt anledning, men dette kan etter en konkret vurdering likevel vurderes ved store enkeltarrangement.

Det er bevillingsinnehaver som har ansvaret for at stedet har et tilfredsstillende internkontrollsystem, men kommunen skal rettlede innehaverne i forhold til disse reglene.

6. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk. Kontroll med utøvelsen av bevillingen vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å bekjempe de vanligste problemene rundt alkoholomsetning.

Kontrollmyndigheten har bl.a. disse funksjoner:

- Føre tilsyn med at bevillingshaverne følger alkoholoven, vilkårene i bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig.

Følgende forhold bør stå sentralt ved utøvelse av skjenkekontrollen i kommunen:

- Kontroll av salgs- og skjenketidene
- Aldersgrensebestemmelsene
- Om det selges eller skjenkes til åpenbart berusede personer
- Veilede bevillingshaverne innen alkoholovens bestemmelser med forskrifter
- Føre tilsyn med internkontrollsystemet
- Danne grunnlag for sanksjoner, f.eks. inndragning, der lov, vilkår eller retningslinjer brytes

Sokndal kommune har avtale med Rogaland Brann og redning IKS om gjennomføring av salgs- og skjenkekontroll.

Kontroll av salgs- og skjenkestedene skal gjennomføres så ofte behovet tilsier.

Hvert sted skal kontrolleres minst 1 gang pr. år. Antall kontroller pr. år skal være tre ganger så mange som antall salgs- og skjenkebevillinger. Det skal dessuten føres kontroller ved bevillinger for en enkelt anledning og ambulerende bevillinger.

Hovedutvalg for Levekår er kommunens kontrollutvalg når det gjelder alkoholoven.

Klageorgan i alle enkeltvedtak er fylkesmannen, jfr. Alkhl. § 1-16.

7. Reaksjon på brudd på bestemmelsene

Dersom brudd på alkoholovens bestemmelser i forbindelse med ambulerende skjenkesøknad til slutta lag eller enkelt anledning, kan bevillingshaver og / eller ansvarlig skjenkestyrer miste retten til å få bevilling neste gang de søker.

Ved gjentatte brudd kan en miste retten til å søke om skjenkebevilling for enkelt anledning eller ambulerende skjenkesøknad.

Endring i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk. Hjemmel – fastsatt av Helse-og omsorgsdepartementet 26.10.2015 med hjemmel i lov 2.juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 1-8 tredje ledd.

Fra 1. januar 2016 ble det trådt i kraft et nasjonalt system for prikktildeling og inndragning av salgs- og skjenkebevillinger. Systemet er likt i alle landets kommuner. Formålet med prikkssystemet er å sikre likebehandling og forutberegnelighet for næringen.

Brudd på alkoholoven deles inn i ulike kategorier etter alvorlighetsgraden av bruddet. Tildelte prikker varer i to år fra bruddet fant sted. Dersom man oppnår 12 prikker i løpet av en toårs-periode, skal bevillingen inndras i 1 uke.

Prikkssystemet vil være et løpende system. Det vil si at man ikke regner prikker etter årstall (januar-januar), men at man beregner toårsperioden etter når bruddet på alkoholoven fant sted. Etter to år faller prikkene bort. Har man ikke pådratt seg flere prikker i løpet av denne perioden, vil man dermed starte med null prikker igjen.

7.1 Reaksjoner ved brudd på alkoholoven og andre bestemmelser

Følgende overtredelse fører til tildeling av én prikk:

- Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer
- Brudd på regler om skjenkemengde
- Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
- Gjester medtar alkohol ut av lokalet
- Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
- Brudd på reklameforbudet
- Andre overtredelser som omfattes av alkoholoven § 1-8 første ledd

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- Det gis adgang til lokalet til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist
- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet
- Gjentatt diskriminering

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler
- Skjenking til person som er åpenbart påvirket av rusmidler
- Brudd på salgs- utleverings- og skjenkebestemmelsene
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år
- Brudd på bistandsplikten
- Brudd på kravet om forsvarlig drift
- Hindring av kommunal kontroll

Prikktildeling anses som enkeltvedtak:

Tildeling av prikker vil etter det nye systemet anses om enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Dette innebærer at en vil få forhåndsvarsel om at kommunen vurderer å ilegge prikker, og at en gis mulighet til å uttale seg før eventuelle prikker tildeles.

Prikktildeling vil også kunne påklages til Statsforvalteren. Selv om en ikke benytter klagefristen når det fattes vedtak om prikktildeling, kan en også klage på vedtaket om prikktildeling dersom det blir en inndragningssak.

Inndragning:

Tildeling av 12 prikker i løpet av en periode på to år, vil medføre inndragning av skjenkebevillingen i én uke. Dersom man i løpet av toårsperioden er tildelt mer en 12 prikker, skal kommunestyret øke mengden på inndragningen tilsvarende. Ved inndragning av bevillingen skal bevillingshaver deretter starte med null prikker.

May Lene Vestbøstad
Politisk sekretær